

Fiche 6: Richtlijn interne markt postdiensten

Titel:

Voorstel voor een richtlijn van het Europese Parlement en de Raad voor amendering van

richtlijn 97/96/EG, betreffende de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten

<i>Datum Raadsdocument:</i>	26 oktober 2006
<i>Nr Raadsdocument:</i>	14357/06
<i>Nr. Commissiedocument:</i>	COM (06) 594
<i>Eerstverantwoordelijk ministerie:</i>	Economische Zaken

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Telecom, Raad voor Transport, Telecommunicatie en Energie.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

In de Postrichtlijn (van 1997 en geamendeerd in 2002) is vastgelegd dat de Commissie voor 31 december 2006 aan het Europees Parlement en de Raad een voorstel voorlegt waarin, in voorkomend geval, het jaar 2009 wordt bevestigd voor de voltooiing van de interne postmarkt of in het licht van de conclusies van een studie een andere maatregel wordt voorgesteld.

In de studie die in de opdracht van de Commissie is uitgevoerd, wordt voor elke lidstaat nagegaan welke gevolgen de volledige voltooiing van de interne markt zal hebben voor de universele dienst. De universele dienst houdt in dat op alle punten van het grondgebied van een lidstaat permanent postdiensten van een bepaalde kwaliteit worden aangeboden tegen prijzen die voor alle gebruikers betaalbaar zijn.

Uit de studie komt naar voren dat voltooiing van de interne markt verenigbaar is met het handhaven van een universele dienst van hoge kwaliteit en dat de Europese postmarkt volledig open kan per 1-1-2009. Naast studies heeft de Commissie ook een publieke consultatie gehouden en bilaterale gesprekken gevoerd met tal van partijen, waaronder Nederland.

Het voorstel van de Commissie beoogt de postmarkt binnen de EU per 1-1-2009 volledig te liberaliseren door vanaf die datum lidstaten te verbieden exclusieve of bijzondere rechten aan postbedrijven toe te kennen of te handhaven voor de levering van postdiensten.

Daarnaast staat in het voorstel dat, indien lidstaten vaststellen dat de levering van de universele dienst een onredelijke financiële last met zich meebrengt voor de leverancier van de universele dienst, lidstaten verschillende vormen van financiering kunnen hanteren om nettokosten te dekken via de volgende opties:

aanwending van publieke fondsen;
delen van de nettokosten tussen postbedrijven en/of gebruikers;
lidstaten mogen aan de verlening van vergunningen de voorwaarde verbinden dat de aanvrager of bijdraagt aan de nettokosten of voldoet aan de eisen die aan de universele dienst worden gesteld.

Aan de regels ten aanzien van de universele dienst is weinig veranderd. Met betrekking tot eventuele vergunningverlening voor postvervoerdiensten worden nadere voorwaarden gesteld ten opzichte van de huidige richtlijn. Bij toegang kiest de Commissie voor eigen invulling door de lidstaten zolang deze transparant en non-discriminatoir is. De consumentenbescherming wordt uitgebreid door niet alleen de leverancier van de universele dienst te verplichten een laagdrempelige klachtenprocedure te hebben, maar ook de andere postbedrijven. Voor het overige gaat het vooral om aanpassing van artikelen aan de nieuwe situatie, waarin geen sprake meer is van een voorbehouden of gereserveerd gebied.

Rechtsbasis van het voorstel: artikel 47, lid 2, artikel 55 en artikel 95 van het Verdrag

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement:
medebeslissingsprocedure, gekwalificeerde meerderheid

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: : Positief.

Toelichting: de totstandkoming van een interne markt en een harmonisering van de universele dienst kan niet door lidstaten afzonderlijk worden bereikt. Daarom is een richtlijn noodzakelijk, waarmee een volledige marktopening in de hele EU wordt bereikt. Dan kan het niet vóórkomen dat een bedrijf met monopolie uit de ene lidstaat kan opereren in een lidstaat waar geen monopolie meer bestaat, terwijl het bedrijf uit deze lidstaat niet in de andere lidstaat kan opereren.

Proportionaliteit: Positief

Toelichting: Het voorstel houdt een amendering van een reeds bestaande richtlijn in. Het bij richtlijn niet meer toestaan van exclusieve of bijzondere rechten is nodig om het doel van een interne markt voor postdiensten te bereiken. Voorts laat het voorstel op onderdelen zoals de financiering van de universele dienst en de toegang tot het netwerk, ruimte voor eigen keuzes.

Consequenties voor de EU-begroting: n.v.t.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: De verplichting voor alle postbedrijven tot het invoeren van een klachtenregeling zal leiden tot administratieve lasten voor de postbedrijven, met uitzondering van de leverancier van de universele dienst i.c. TNT, omdat deze verplichting al voor dit bedrijf geldt. Voor de toezichthouder OPTA zijn mogelijk personele consequenties verbonden aan het voorstel, omdat nu toezicht op de hele postmarkt moet worden gehouden. Dit was tot nu toe alleen op de verlener van de universele dienst. De eventuele nettokosten van de universele dienst zullen over alle postbedrijven worden omgeslagen (optie 2) en hebben geen consequenties voor de rijksoverheid.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): het wetsvoorstel voor een Postwet zal mogelijk op een enkel punt moeten worden aangepast.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: ja. De richtlijn moet uiterlijk 1-1-2009 zijn geïmplementeerd. Dat is haalbaar.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: n.v.t.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland heeft een reactie gegeven op de consultatie en heeft gesprekken gevoerd met de Commissie. Hetzelfde heeft TNT gedaan. Inzet over de jaren is steeds geweest volledige liberalisering en wel op een vaste datum. Deze is nu in het voorstel opgenomen. Het kabinet is voornemens de Nederlandse postmarkt per 1-1-2008 volledig te liberaliseren. Een wetsvoorstel daartoe ligt nu bij de Tweede Kamer. Hiermee loopt Nederland vooruit op de liberalisering in de EU. Nederland heeft de liberalisering gekoppeld aan de liberalisering van postmarkten in het VK (1-1-2006) en Duitsland (1-1-2008). Een volledige liberalisering van de postmarkten in de andere lidstaten geeft mogelijkheden voor groei voor Nederlandse postbedrijven in het bijzonder aan TNT dat al actief is in een aantal lidstaten.

Nederland is dus positief over het voorstel van de Commissie, maar heeft op de volgende onderdelen nog opmerkingen.

De bepaling dat de leverancier van de universele dienst slechts voor een beperkte tijd kan worden aangewezen. In het wetsvoorstel voor de nieuwe nationale Postwet is TNT Post aangewezen voor onbepaalde tijd, echter met de mogelijkheid van opzegging vanuit de gedachte dat het geen zin heeft om verplicht om de zoveel jaar de universele dienst te tenderen. Het heeft alleen zin om te tenderen, indien er in de markt gegadigden zijn die te

kennen geven de universele dienst te willen gaan leveren of wanneer er nettokosten bij de levering van de universele dienst ontstaan. Nederland wil de beperking in tijd bij de aanwijzing zoals opgenomen in het voorstel van de Commissie geschrapt zien. Een ander punt van zorg zijn de mogelijke administratieve lasten die nieuwe verplichtingen uit het voorstel met zich mee zouden kunnen brengen.

Tevens biedt de Commissie de mogelijkheid voor lidstaten om aan andere postbedrijven dan de aangewezen leverancier van de universele dienst eisen te stellen ten aanzien van de universele dienst of mee te laten betalen aan onrendabele diensten (*pay or play*). Afhankelijk van hoe dit wordt ingevuld, kan dit een hoge barrière gaan betekenen voor toetreding tot de markt. Er moeten waarborgen zijn dat het *pay or play* beginsel niet disproportioneel kan worden toegepast.

Tenslotte bevat het voorstel van de Commissie de verplichting tot het instellen van een klachtenregeling voor postbedrijven, anders dan de leverancier van de universele dienst. In het wetsvoorstel voor de nieuwe Postwet is daar juist vanaf gezien vanwege de administratieve lasten die dat met zich meebrengt. Er is wel een mogelijkheid opgenomen om daar later toe over te gaan, mocht de praktijk daar aanleiding toe geven. In het voorstel van de Commissie zou de klachtenprocedure voor postbedrijven, anders dan voor de leverancier van de universele dienst, een optie en geen verplichting moeten zijn, zoals nu het geval is.